

LUNDS
UNIVERSITET

Ledare och ledarskap i det civila samhället

ROBERTO SCARAMUZZINO

Civil Society Elites?

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES | LUND UNIVERSITY

[About](#) | [Contact](#) | [Themes](#) | [Countries](#) | [Researchers](#) | [Publications](#)

Search this site [SEARCH](#)

Civil Society Elites?

Comparing elite composition, reproduction, integration and contestation in European civil societies

[→](#)

CALENDAR

No events at this time

[More events](#) →

Open call for Postdoctoral researchers

We are recruiting at least three postdoctoral researchers. Deadline for application is 18 August 2019.

ABOUT US

"Civil society elites? Comparing elite composition, reproduction, integration and contestation in European civil societies" is a research programme based at the School of Social Work, Lund University. The programme is funded by Riksbankens jubileumsfond 2018-2023.

Countries

The programme compares four European countries.

Themes

The programme covers four principal themes of investigation.

Researchers

Bringing together leading scholars on civil society research.

Related projects

Research on civil society elites at Lund University

NEWS | [All news](#) →

24 Jun 2019

We are recruiting at least three postdoctoral researchers!

Open call for postdoctoral researchers. Deadline for application is 18 August 2019.

Ett forskningsprogram finansierat av Riksbankens Jubileumsfond som undersöker civilsamhälleseliter i en europeisk och internationell kontext

www.civilsocietyelites.lu.se

LUNDS
UNIVERSITET

Ett forskningsprogram om civilsamhällets elit

- Studier av eliter är viktiga för att förstå maktkoncentration i samhället
- Demokratiutredningen SOU 2001:1 inkluderade en studie av svensk maktelit där även civilsamhällets elit undersöktes (den s.k. organisatoriska eliten)
- Ofta fokus på elitgruppens sammansättning, karriärvägar, interaktion med andra eliter m.m.

Varför en studie om civilsamhällesledare och ledarskap?

- Frågan är särskilt central för civilsamhället utifrån dess roll som skola i demokrati, röstbärare och kritisk röst gentemot staten och marknaden.
- Kan civilsamhället upprätthålla denna funktion om dess interna maktstruktur reproducerar de maktförhållanden i samhället som den är satt att granska, ifrågasätta och förändra?
- Hur påverkas möjligheterna till förnyelse och innovation av ledarskapets sammansättning, ekonomiska förutsättningar och karriärvägar?
- Hur påverkas civilsamhället av professionalisering av ledarskapet?

En enkätstudie riktad till civilsamhällesledare

- Ett urval av resursstarka organisationer på nationell nivå i Italien, Polen, Storbritannien och Sverige samt på EU-nivå
- Urvalet bygger på 5-6 indikatorer av resurser, såväl ekonomiska som politiska, interna inom civilsamhället samt externa i relation till staten
- Enkäten riktar sig till
 - Valda ledare med en representationsroll (ofta ordförande)
 - Anställda ledare med en administrativ ledarskapsroll (ofta generalsekreterare men också VD, Direktör)
 - Ställföreträdare (vice...)
- I Sverige 308 svar (37% svarsfrekvens)

Ledarnas bakgrund i jämförelse med befolkningen

	Sverige	
	CSE	POP
	Ålder	
Medel	57	45
Ålder gap (år)	12	
	Kön	
Kvinnor (%)	58	49
Kön gap	-9	
	Utbildningsnivå	
Högre utbildning (%)	77	28
Utbildning gap	49	
	Födelseland	
Utrikesfödd (%)	9	17
Utrikesfödd gap	8	

Vägen till ledande positioner i civilsamhället

	Ordföranden	Generalsekreterare
Ålder (genomsnitt)	58	53
År i ledarpositionen	5	5
År varit engagerad i organisationen	12	11
Var personligt bekant med föregångare	30	51
Har tidigare haft en anställning som ledare i civilsamhället	24	45
Har tidigare haft en anställning som ledare inom stat eller näringsliv	38	52

Ekonomiska förutsättningar för ledare

	Ordföranden	Generalsekreterare
Arbetarklassbakgrund	34	16
Förälder med ledande position	47	67
Inkomst (genomsnitt)	52.400	67.700
Ekonomisk kompensation for uppdraget (%)	61	98
Den ekonomiska kompensationen är den huvudsakliga inkomstkällan	21	95
Bor i Stockholm	36	64

En kort summering av profilen

- Överrepresentation (i relation till befolkningen) av kvinnor, äldre, högutbildade, svenskfödda
- En lång väg till ledande positioner
- Mindre än hälften från arbetarklassen och vars föräldrar inte hade ledande positioner
- Olika vägar till makten och olika ekonomiska förutsättningar för ordföranden och generalsekreterare

Vad förklarar skillnader i status och inflytande?

- En definition av socialt kapital som bygger på hur långt respondenternas nätverk sträcker sig, i term av en rad formella institutioner inom politik/offentlig förvaltning (riks-, Europeisk- globalt-), näringsliv samt civilsamhälle.

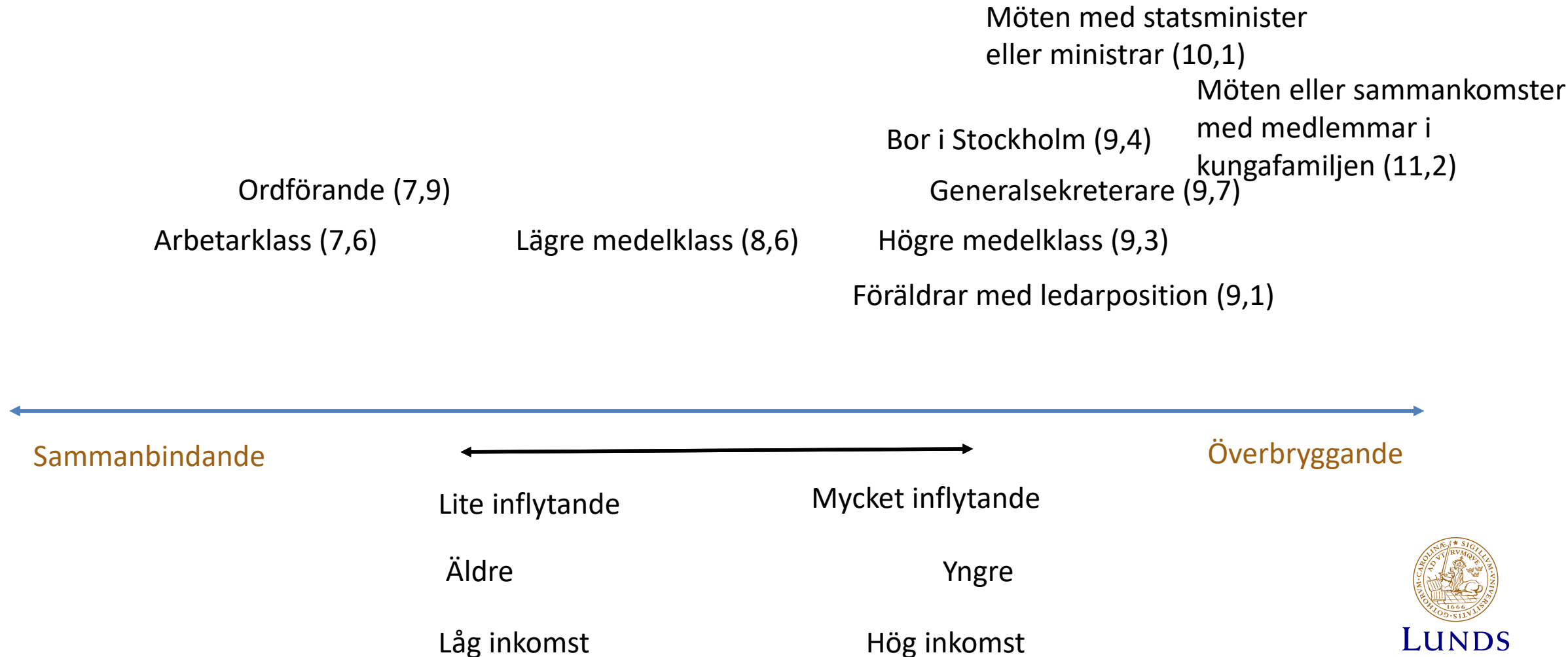
”Finns det i ditt professionella/privata nätverk personer som har en central position i någon av följande institutioner/organisationer?”

(21 olika alternativ, bl.a. riksdagen, regeringskansliet, statliga myndigheter, rättsliga institutioner, politiska partier, svenska kyrkan, banker och finansbolag, public service, osv.)

- Ju fler alternativ en respondent kryssat i = desto högre 'överbryggande kapital'

Det sociala nätverkets betydelse

Slutsater

- Det överbryggande sociala kapitalet
 - Kan delvis förklaras av den sociala bakgrunden och positionen i samhället (ålder, var en bor, ledarposition, klasstillhörighet under uppväxt och föräldrars position)
 - Kan användas för att få tillträde till arenor för inflytande och ger högre inkomst
 - Korrelerar med upplevt samhällsinflytande

Några frågor för diskussion

- Vi jämför socioekonomiska bakgrunder och attityder av civilsamhällesledare med befolkningen i stort. Men finns det någon förväntning kring deskriptiv representativitet av civilsamhällesledare?
- På vilket sätt kan kunskapen om ledarskiktets sammansättning, karriärvägar och ekonomiska förutsättning vara användbar för civilsamhällesorganisationer?
- Vilken betydelse har de olika typer av sociala kapital (sammanbindande vs. överbryggande) i praktiken?

roberto.scaramuzzino@soch.lu.se

LUNDS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET